

Kohtuasi C-296/21**Eelotsusetaotlus****Saabumise kuupäev:**

7. mai 2021

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Korkein hallinto-oikeus (Soome kõrgeim halduskohus)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

26. aprill 2021

Kaebaja:

A

Menetlusosalised:

Helsingin poliisilaitos (Helsingi politseijaoskond)

Poliisihallitus (Politseiamet)

KORKEIN HALLINTO-OIKEUSE (SOOME KÕRGEIM HALDUSKOHUS) KOHTUMÄÄRUS**Kaebuse ese** Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELTL) artikli 267 alusel Euroopa Liidu Kohtule esitatud eelotsusetaotlus**Kaebaja** A, Helsinki**Menetlusosalised** Helsingi politseijaoskond
Politseiamet**Vaidlustatud otsus**

Helsingin hallinto-oikeuse (Helsingi halduskohus, Soome) 26. juuni 2019. aasta otsus nr 19/0507/4

Kohtuvaidluse ese ja olulised asjaolud

1. Korkein hallinto-oikeuses (Soome kõrgeim halduskohus) menetletavas kohtuasjas on tekkinud küsimus nõukogu 18. juuni

1991. aasta direktiivi 91/477/EMÜ relvade omandamise ja valduse kontrolli kohta (edaspidi ka „relvadirektiiv“), samuti komisjoni 15. detsembri 2015. aasta rakendusmääruse (EL) 2015/2403, millega kehtestatakse tulirelvade laskekõlbmatuks muutmise norme ja meetodeid käsitlevad ühised suunised, et tagada laskekõlbmatuks muudetud tulirelvade jäädav kasutuskõlbmatuks (edaspidi ka „laskekõlbmatuks muutmise määrus“), artiklite 3 ja 7 tõlgenduse kohta.

2. Kohtuasi puudutab laskekõlbmatuks muudetud tulirelvade edasitoimetamist liidu sees. Kaebaja A toimetab laskekõlbmatuks muudetud relvad Austriast Soome ning esitas Soome ametiasutustele Austrias välja antud tõendi relvade laskekõlbmatuks muutmise kohta, milles on viidatud relvadirektiivile ja laskekõlbmatuks muutmise määrusele. Soome politsei ei tunnustanud tõendit ning kontrollis laskekõlbmatuks muutmist uuesti, sest tõendit ei olnud välja andnud ametiasutus, nagu näeb ette õigusnorm, ega olnud seda kirjas laskekõlbmatuks muutmise määruses nimetatud komisjoni nimekirjas. A esitas Austria ametiasutuste selgituse tõendi väljaandja kohta. [lk 2]

3. Korkein hallinto-oikeus (Soome kõrgeim halduskohus) peab kohtuasjas otsustama, kas Austriast Soome toimetatud relvade kohta väljastatud tõend nende laskekõlbmatuks muutmise kohta vastas laskekõlbmatuks muutmise määruse artiklile 3 ja kas seda oleks pidanud vastavalt laskekõlbmatuks muutmise määruse artikli 7 lõikele 2 Soomes tunnustama.

4. Militaarajalooliste kogumisobjektide müümisele spetsialiseerunud A toimetab 17. oktoobril 2017 Austriast Soome kolm automaatvintpüssi, mis tema väitel olid kasutuskõlbmatuks muudetud. A esitas 24. oktoobril 2017 ja politsei nõudmisel uuesti 23. novembril 2017 Helsingi politseijaoskonnale vastavalt tulirelvaseaduse (Ampuma-aselaki) §-le 112a automaatvintpüssid ja juurdekuuluvad, äriühingu B välja antud ning 9. oktoobri 2017. aasta kuupäeva kandvad tõendid relvade laskekõlbmatuks muutmise kohta.

5. Helsingi politseijaoskond tegi 15. veebruaril 2018 vastavalt tulirelvaseaduse § 91 lõikele 2 otsuse nr 2018/8575 relvade konfiskeerimise kohta. Politseiasutus oli seisukohal, et automaatvintpüsside laskekõlbmatuks muutmise ei vastanud tulirelvade laskekõlbmatuks muutmise tehnilisele kirjeldusele vastavalt laskekõlbmatuks muutmise määruse (EL) 2015/2403 I lisale järgmistes punktides: 1) takistatud ei olnud relvade ja sulgemissüsteemi demonteerimine. 2) relvade vinnastus- ja päästemehhanism ei olnud koos raamiga kinni keevitatud. Kukk oli kinni keevitatud vinnakhambaga, mis ei takistanud vinnastus- ja päästemehhanismi liikumist ega selle mehhanismi osade eemaldamist relva küljest. 3)

relvade rauda olid puuritud ainult viis kaliibrisuurust auku määru-
nõutud kuue asemel. 4) kõik keevitused olid MIG-keevitatud tavalise
terasega, mitte määru- nõutud TIG-keevitatud roostevaba terasega
(tüüp ER 316 L). Seetõttu oli politseiasutus seisukohal, et relvi tuleb
käsitleda loakohustusega hõlmatud relvadena tulirelvaseaduse
tähtsuses. Kuna A-1 ei olnud kõnealuste tulirelvade valdamise luba,
tuli temalt need relvad konfiskeerida.

6. A vaidlustas otsuse Helsingin hallinto-oikeuses (Helsingi
halduskohus). Vaidluse esemeks on peamiselt see asjaolu, et Soome
politsei ei oleks tohtinud relvade laskekõlbmatuks muutmist
kontrollida, kuna tegemist ei olnud relvade laskekõlbmatuks
muutmisega Soomes, vaid laskekõlbmatuks muudetud relvade
toimetamisega Soome. Politsei oleks laskekõlbmatuks muutmise
määruse artikli 7 lõike 2 kohaselt pidanud tunnustama Austria
määratud kontrolliasutuse, äriühingu B välja antud laskekõlbmatuks
muutmise tõendit. Lisaks esitas A tõendid selle kohta, et relvade
laskekõlbmatuks muutmise vastab tulirelvade laskekõlbmatuks
muutmise tehnilisele kirjeldusele laskekõlbmatuks muutmise määruse
(EL) 2015/2403 I lisas.

7. Helsingi politseijaoskond ja Politseiamet esitasid Helsingi
halduskohtule oma seisukohad. Politseiameti seisukohas märgiti mh, et
relvi võis käsitleda laskekõlbmatuks muutmata jäetuna mitte ainult
puuduliku laskekõlbmatuks muutmise tõttu, vaid ka seetõttu, et [lk 3]
tõendi tulirelvade laskekõlbmatuks muutmise kohta välja andnud
äriühing B ei ole asutus laskekõlbmatuks muutmise määruse artikli 3
lõike 1 tähenduses ning seda ei olnud kantud nimetatud määruse
artikli 3 lõikes 3 nimetatud komisjoni nimekirja. Komisjoni nimekirjas
on märgitud, et Austria on määranud kontrolliasutuseks Austria
siseministeeriumi.

8. A esitas Helsingin hallinto-oikeusele (Helsingi halduskohus)
vastuväite. Ta esitas mh Austria kaitse- ja spordiministeeriumiga
peetud e-kirjavahetuse, milles ministeerium kinnitas, et äriühing B on
Austria määratud kontrolliasutus laskekõlbmatuks muutmise määruse
artikli 3 lõike 1 tähenduses. Austria on määranud kokku 16
kontrolliasutust nimetatud õigusakti tähenduses.

9. Helsingin hallinto-oikeus (Helsingi halduskohus) jättis 26. juuni
2019. aasta määrusega A esitatud kaebuse rahuldamata. Võttes
arvesse, et liikmesriigid peavad vastavalt laskekõlbmatuks muutmise
määruse artiklile 3 määrama pädevad asutused (kontrolliasutused),
kelle nimekirja avaldab komisjon oma veebisaidil, ning et liikmesriigid
peavad vastavalt laskekõlbmatuks muutmise määruse artiklile 8
teavitama komisjoni kõigist meetmetest, mida nad võtavad nimetatud
määrusega reguleeritavas valdkonnas, oli see halduskohus seisukohal,

et tõendina laskekõlbmatuks muutmise määruse tähenduses saab üldiselt käsitleda ainult sellist laskekõlbmatuks muutmise tõendit, mille on välja andnud kontrolliasutus, mis on kantud komisjoni koostatud nimekirja. Seetõttu peab riigi ametiasutus aktsepteerima ainult sellist tõendit tulirelva laskekõlbmatuks muutmise kohta, mille on välja andnud komisjoni koostatud nimekirja kantud kontrolliasutus. Kuna tõendi tulirelva laskekõlbmatuks muutmise kohta välja andnud B ei ole kantud komisjoni veebisaidil Austria kontrolliasutuste hulka, ei vastanud A esitatud tõendid tulirelvade laskekõlbmatuks muutmise kohta laskekõlbmatuks muutmise määruse nõuetele ning politseiasutus võis seetõttu relvi uurida ka tehnilise külje pealt. Lisaks asus see halduskohus asjas selgunud asjaolude alusel seisukohale, et relvad, mille A Soome toimetas, ei vastanud laskekõlbmatuks muutmise määruse tehnilisele kirjeldusele. Seega oli politseiasutusel õigus käsitleda relvi loakohustusega hõlmatud tulirelvadena. Kuna A-l nimetatud luba ei olnud, oli politseiasutusel õigus relvad tulirelvaseaduse artikli 91 lõike 2 alusel konfiskeerida.

10. A taotles Korkein hallinto-oikeuselt (Soome kõrgeim halduskohus) halduskohtu otsuse peale apellatsioonkaebuse esitamise luba ning nõudis politseiasutuse ja halduskohtu otsuste tühistamist. A esitas mh Austria siseministeeriumi 11. märtsi 2020. aasta e-kirja, mille kohaselt Austria kaitseministeerium andis vastavalt Austria õigusaktidele ettevõtjale volituse kontrollida militaariesemetena käsitletavate tulirelvade laskekõlbmatuks muutmist ja Austria siseministeerium andis volituse kontrollida tsiviilkasutuseks mõeldud tulirelvade laskekõlbmatuks muutmist. [lk 4]

11. Helsingi politseijaoskond ja Politseiamet edastasid kohtuvaidluses oma seisukohad. Politseiamet viitas Korkein hallinto-oikeusele (Soome kõrgeim halduskohus) antava eelotsuse vajalikkusele, kuna laskekõlbmatuks muudetud relvade kontrollimise sagedus suureneb ning Soome tuuakse ka selliseid laskekõlbmatuks muudetud relvi, mida on kontrollinud teiste riikide ametiasutused.

12. A vaidles sellele seisukohale vastu.

Viidatud liidu õigusnormid

Direktiiv 91/477

13. Nõukogu 18. juuni 1991. aasta direktiivi 91/477/EMÜ relvade omandamise ja valduse kontrolli kohta (21. novembri 2014. aasta parandus, ELT L 334, lk 104), muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2008. aasta direktiiviga 2008/51/EÜ, artikli 4 lõike 1 kohaselt tagavad liikmesriigid, et iga turule toodav tulirelv või osa on

kas tähistatud ja registreeritud kooskõlas käesoleva direktiiviga, või see on muudetud kasutuskõlbmatuks.

14. Direktiivi I lisas on märgitud:

„[...]“

III. Käesoleva lisa kohaldamisel ei hõlma „tulirelva“ määratlus sellele määratlusele vastavaid esemeid, kui need:

a) on muudetud lõplikult kasutuskõlbmatuks kahjutustamisega, mis tagab, et tulirelva kõik olulised osad on muudetud jäädavalt kasutamatuks ning et neid ei ole võimalik taaskomplekteerimiseks eemaldada, asendada või muuta;

b) [...]

c) [...]

Liikmesriigid võtavad vastu kõik vajalikud sätted, et pädev asutus kontrolliks punktis a osutatud kahjutustamismeetmeid, tagades seeläbi, et tulirelvad on muutmise tulemusena pöördumatult kasutuskõlbmatud. Liikmesriigid näevad ette korra, mille kohaselt antakse nimetatud kontrollimise raames välja tulirelva kahjutustamise tõend või muu dokument või tehakse tulirelvale sellekohane selgesti nähtav märge. Komisjon sätestab, toimides vastavalt direktiivi artikli 13a lõikes 2 osutatud menetlusele, kahjutustamise norme ja viise käsitlevad ühised suunised, et tagada kahjutustatud relvade jäädav kasutuskõlbmatkus.“

[lk 5]

Laskekõlbmatuks muutmise määrus (EL) 2015/2403

15. Komisjoni 15. detsembri 2015. aasta rakendusmääruse (EL) 2015/2403, millega kehtestatakse tulirelvade laskekõlbmatuks muutmise norme ja meetodeid käsitlevad ühised suunised, et tagada laskekõlbmatuks muudetud tulirelvade jäädav kasutuskõlbmatkus, artikli 3 „Tulirelvade laskekõlbmatuks muutmise kontrollimine ja sertifitseerimine“ lõigetes 1, 3 ja 4 on sätestatud:

„1. Liikmesriigid määravad pädeva asutuse (edaspidi „kontrolliasutus“), kelle ülesanne on kontrollida, et tulirelv on muudetud laskekõlbmatuks vastavalt I lisas esitatud tehnilisele kirjeldusele.

[...]

3. Komisjon avaldab oma veebisaidil liikmesriikide määratud kontrolliasutuste nimekirja, mis sisaldab iga kontrolliasutuse kohta üksikasjalikku teavet, selle tunnust ja kontaktandmeid.

4. Kui tulirelvade laskekõlbmatuks muutmine on viidud läbi I lisas esitatud tehnilise kirjelduse kohaselt, väljastab kontrolliasutus tulirelva omanikule III lisas esitatud vormi kohase tõendi tulirelva laskekõlbmatuks muutmise kohta. Nimetatud tõendis sisalduv teave esitatakse nii selle liikmesriigi keeles, kus tõend välja antakse, kui ka inglise keeles.

[...]

16. Laskekõlbmatuks muutmise määruse artiklis 7 „Laskekõlbmatuks muudetud tulirelvade edasitoimetamine liidus“, on sätestatud:

„1. Laskekõlbmatuks muudetud tulirelvi võib viia teise liikmesriiki ainult juhul, kui need on varustatud ühtse ainulaadse märgistusega ja neile on lisatud käesoleva määruse kohane tõend laskekõlbmatuks muutmise kohta.

2. Liikmesriigid tunnustavad teise liikmesriigi väljastatud tõendeid tulirelva laskekõlbmatuks muutmise kohta, kui tõend vastab käesoleva määruse nõuetele. Liikmesriigid, kes on kehtestanud artikli 6 kohaselt täiendavaid meetmeid, võivad siiski nõuda tõendit selle kohta, et nende territooriumile toimetatav laskekõlbmatuks muudetud tulirelv on kooskõlas kõnealuste täiendavate meetmetega.“

17. Laskekõlbmatuks muutmise määruse artikli 8 kohaselt teavitavad liikmesriigid komisjoni kõigist meetmetest, mida nad võtavad käesoleva määrusega reguleeritavas valdkonnas, ja kõigist artikli 6 kohaselt võetud täiendavatest [lk 6] meetmetest. Selleks kohaldavad liikmesriigid direktiivis (EL) 2015/1535 sätestatud teavitamiskorda.

18. Nii direktiivi 91/477 kui ka laskekõlbmatuks muutmise määrust 2015/2403 on hiljem muudetud, kuid eespool nimetatud redaktsioonid kohalduvad käesolevas asjas käsitletavale põhikohtuasjale.

Liikmesriigi õigusnormid

19. Tulirelvaseaduse nr 1/1998 (Ampuma-aselaki 1/1998¹) § 112a „Laskekõlbmatuks muudetud tulirelvade toimetamine ja importimine Soome“ kohaselt peab isik, kes toimetab või impordib Soome laskekõlbmatuks muudetud tulirelva, esitama selle 30 päeva jooksul

¹ <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980001>

pärast tulirelva Soome toimetamist või importimist kontrollimiseks politseiasutusele või Politseiametile.

20. Tulirelvaseaduse § 112b „Tulirelvade laskekõlbmatuks muutmine“ lõike 2 kohaselt sätestatakse laskekõlbmatuks muutmise määruks isikud ja üksused, kellel on tulirelvade laskekõlbmatuks muutmise õigus, samuti tulirelvade laskekõlbmatuks muutmise tehniline kirjeldus, laskekõlbmatuks muudetud tulirelvade märgistamine, kontrollimine ja sertifitseerimine, liikmesriikide koostöötaotlused tulirelva laskekõlbmatuks muutmiseks, täiendavad laskekõlbmatuks muutmise meetmed ja laskekõlbmatuks muudetud tulirelvade edasitoimetamine Euroopa Liidus.

21. Tulirelvaseaduse § 91 kohaselt juhul, kui lõppeb või tunnistatakse kehtetuks tegevusluba relvadega seotud kaubandustegevuseks või relva erakasutuseks omanise luba, peab politsei tegema otsuse et, ta konfiskeerib tulirelvad, relvaosade, padrunid ja eriti ohtliku laskemoona, kui neid ei ole veel üle antud nõuetekohase loa omanikule. Politsei peab tegema otsuse konfiskeerimise kohta ka siis, kui loata tulirelvade või relvaosade, loata padrunite või eriti ohtliku laskemoona valdaja teatab omal algatusel [sellisest] esemest politseile ning annab selle talle hoiule. [...]

22. Tulirelvaseadus ega teised riigisisised õigusaktid ei sisalda regulatsiooni Soome territooriumil aset leidva meetmete jõustamise kohta, mis täiendaksid laskekõlbmatuks muutmise määruks I lisas esitatud tehnilist kirjeldust [lk 7]. Laskekõlbmatuks muutmise määruks jõustumisega seoses parlamendile esitatud valitsuse eelnõus tulirelvaseaduse muutmiseks, HE 11/2016 vp² märgitakse, et komisjoni laskekõlbmatuks muutmise määruks kohast kahjutustamist võib lugeda piisavaks selleks, et tagada, et laskekõlbmatuks muudetud tulirelvad ja relvade osad on jäädavalt kasutuskõlbmatud.

Eelotsusetaotluse esitamise vajalikkus

23. Korkein hallinto-oikeusel (Soome kõrgeim halduskohus) on tekkinud küsimus, kas kohtuasjas esitatud Austrias välja antud tõend Austriast Soome toimetatud tulirelvade laskekõlbmatuks muutmise kohta vastas laskekõlbmatuks muutmise määruks artiklile 3 ja kas Soome ametiasutused oleksid pidanud seda nimetatud määruks artikli 7 lõike 2 kohaselt tunnustama, kuigi kontrolliasutus, kes vaidlusaluse tõendi välja andis ja kes ilmselgelt ei ole ametiasutus, vaid äriühing, mille õiguslik vorm on GmbH, ei olnud märgitud komisjoni sellel ajal

² <https://www.finlex.fi/fi/esitykset/he/2016/20160011>

avaldatud nimekirja³ vastavalt laskekõlbmatuks muutmise määruse artikli 3 lõikele 3. Eelotsusetaotluse koostamise ajal ei olnud nimekiri komisjoni veebilehel kättesaadav. Korkein hallinto-oikeus (Soome kõrgeim halduskohus) sai rände ja siseasjade peadirektoraadilt (GD Home) Europe Direct Contact Center'i kaudu infot, et käesoleval ajal toimub nimekirja kontrollimine. Ajakohastatud versioon muutub kättesaadavaks 2021. aasta lõpuks.

24. Liidu õigusaktid ei ole eespool kirjeldatud osas ühemõttelised ega täielikud. Käesoleval juhul tekib mulje, et Austria ja Soome ametiasutused on liidu õigusaktidest seoses komisjoni nimekirja õigusliku tähendusega erinevalt aru saanud. Austria ametiasutused on märkinud, et Austria määras äriühingu B kontrolliasutuseks laskekõlbmatuks muutmise määruse artikli 3 lõike 1 tähenduses. Seevastu Soome politsei tuvastas, et kontrolliasutus, kes andis Austrias välja tõendi tulirelva laskekõlbmatuks muutmise kohta, ei olnud kantud laskekõlbmatuks muutmise määruse artikli 3 lõikes 3 märgitud nimekirja, ega tunnustanud tõendit seetõttu, vaid kontrollis relvade laskekõlbmatuks muutmist.

25. Soome politsei ja äriühing B on laskekõlbmatuks muutmise määrusele vastavust hinnanud erinevalt. Soome politsei tuvastas kontrollimise käigus arvukalt puudusi relvade laskekõlbmatuks muutmisel ning otsustas lugeda laskekõlbmatuks muudetuna esitatud relvad loakohustusega hõlmatud tulirelvadeks. Äriühing B kiitis kontrollimisel relvade laskekõlbmatuks muutmise heaks. [lk 8]

26. Liidu õigusaktides on erinevaid olukordi, kus viidatakse komisjoni koostatud ja avaldatud nimekirjale, milles on loetletud liikmesriikide esitatud ametiasutused. Selliste nimekirjade koostamise alused, nendega seotud komisjoni otsustusprotsess ning nimekirja kandmise õiguslik toime ja muu regulatsioon varieerub.

27. Eelkõige leidub liidu õigusaktides regulatsioone mitmes valdkonnas vastastikuse tunnustamise süsteemide juurutamiseks, mille puhul viidatakse komisjoni avaldatud nimekirjadele. Nii saab nt CE-märgisele vastavuse hindamise süsteemides hinnangu anda ainult rangelt reguleeritud registreerimismenetluses registreeritud institutsioonid, mille avaliku juurdepääsuga nimekirja peab komisjon, kandes hoolt ka selle ajakohastamise eest (nt isikukaitsevahendite⁴,

³ List of entities authorised by EU Member States to verify deactivation of firearms – Document date: 10/05/2016 – Created by GROW.DDG3.I.3 – Publication date: 13/01/2017. (soomekeelne versioon ei ole saadaval), https://ec.europa.eu/growth/sectors/firearms/additional-legal-acts_en, vaadatud novembris 2020.

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta määrus (EL) 2016/425, mis käsitleb isikukaitsevahendeid ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 89/686/EMÜ.

surveseadmete⁵, surveanumate⁶ või raadioseadmete turul kättesaadavaks tegemist käsitlev regulatsioon)⁷. Samuti näeb nt direktiiv 1999/2/EÜ ioniseeriva kiirgusega töödeldud toidu ja toidu koostisosade kohta ette, et toiduaineid võib kiiritada ainult liidu liikmesriikide heakskiidetud kiiritusrajatistes, mille nimekirja avaldab komisjon. Vastavalt on nt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta määruses (EL) nr 910/2014 e-identimise ja e-tehingute jaoks vajalike usaldusteenuste kohta siseturul sätestatud, et teises liikmesriigis väljastatud e-identimise vahendit tunnustatakse esimeses liikmesriigis kõnealuse internetipõhise teenuse piiriüleseks autentimiseks, kui e-identimise vahend on väljastatud e-identimise süsteemi kohaselt, mille komisjon on kandnud vastavalt artiklile 9 avaldatud nimekirja. Olgu veel mainitud, et on olemas väga üksikasjalik regulatsioon seoses nn lennuettevõtjate „musta nimekirjaga“, mis on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 2111/2005 ja korduvalt muudetud määruse (EÜ) 474/2006 ese⁸.
[lk 9]

28. Relvadirektiivi ja laskekõlbmatuks muutmise määruse ilmselge eesmärk oli luua vastastikkuse tunnustamise süsteem. Samas puudub selles süsteemis selgus. Selge ei ole komisjoni avaldatava nimekirja õiguslik staatus ning regulatsioonist ei nähtu, kas komisjon kontrollib, kas liikmesriigi nimetatud asutus vastab määruse nõuetele, kas ta teeb selge otsuse liikmesriigi määratud asutuse nimekirja võtmiseks või kas ta võtab liikmesriigi nimetatud asutuse nimekirja automaatselt. Samuti on ebaselge, kas liikmesriigi määratud kontrolliasutuse nimetatud nimekirjast puudumise on põhjendanud määrajast liikmesriik või komisjon. Komisjoni veebisaidil avaldatud nimekirja õiguslik mõju on samuti ebaselge ega ole võimalik tuvastada, kas nimekirjal on oma laadilt teavitav (informatiivne mõju) või kas alles selles nimekirjas olemine põhistab sellise asutuse staatuse laskekõlbmatuks muutmise

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/68/EL surveseadmete turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta.

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/29/EL lihtsate surveanumate turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta.

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/53/EL raadioseadmete turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/5/EÜ .

⁸ Vt (1) ja eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2005. aasta määruse, mis käsitleb ühenduse nimekirja, millesse kantakse lennuettevõtjad, kelle suhtes kohaldatakse ühenduse piires tegevuskeeldu, koostamist ja lennureisijate teavitamist lendu teenindavast lennuettevõtjast ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivi 2004/36/EÜ artikkel 9, artikli 4 lõiget 2, samuti komisjoni 2. detsembri 2020 rakendusmäärust (EL) 2020/1992, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 474/2006 seoses nimekirjaga lennuettevõtjatest, kelle suhtes kohaldatakse liidu piires tegevuskeeldu või tegevuspiiranguid.

määruse tähenduses, mille otsust tuleb liidu kohaldatavate reeglite järgi tunnustada liidu teistes liikmesriikides (õigustloov mõju). Lisaks ei ole laskekõlbmatuks muutmise määrukses reguleeritud nimekirja ajakohastamist. Eelotsusetaotluse koostamise ajal ei olnud nimekiri isegi kättesaadav.

29. Ebaselgus tõlgendamisel ei ole probleemiks mitte ainult liikmesriikide ametiasutustele ja kohtutele, vaid ka majandustegevuses osalejatele, kes toimetavad laskmiskõlbmatuks muudetud tulirelvi ühest liikmesriigist teise. Majandustegevuses osaleja seisukohalt on olukord ebamõistlikult kindlusetu, kui ta saab ühe liikmesriigi ametiasutuselt kinnituse, et tõendi tulirelva laskmiskõlbmatuks muutmise kohta on välja andnud selle liikmesriigi määratud kontrolliasutus, seevastu teises liikmesriigis sedasama tõendit ei tunnustata, sest kontrolliasutus ei ole kantud komisjoni nimekirja. Olukord ei ole rahuldav, kui erinevate liikmesriikide kontrolliasutused tõlgendavad ühiselt kokku lepitud laskekõlbmatuks muutmise standardeid erinevalt ning annavad erineva hinnangu laskekõlbmatuks muutmise meetmete määruksesse vastavusele. Siseturg ei saa toimida, kui selle praktika ei ole ühtne.

30. Lisaks võib teadmatus seada ohtu liidu õiguse ühetaolise kohaldamise liidu territooriumil. Kohtuasjas saadud teabe kohaselt tundub ühetaoline kohaldamine olevat juba ohus, kuna Austria ja Soome ametiasutused on laskekõlbmatuks muutmise määrust kohaldanud erinevalt. See olukord ei ole üldse rahuldav, kuna tegemist on liidu institutsiooni antud määruksel, mis ELTL artikli 288 kohaselt on üldkohaldatav, tervikuna siduv ja kõikides liikmesriikides vahetult kohaldatav. Liidu vahetult kohaldatav määrus peaks olema koostatud eriti hoolikalt ning sisuliselt läbimõeldult, eelkõige, kui liikmesriikidel puudub selle täiendamise või täpsustamise pädevus. [lk 10]

31. Relvadirektiivis ja laskekõlbmatuks muutmise määrukses ei ole kooskõlaliselt väljendatud ka seda, kas tõendi võib välja anda keegi teine peale ametiasutuse. Nagu nähtub Austria ametiasutustelt saadud infost, mille edastas kaebaja, on tõendi tulirelva laskekõlbmatuks muutmise kohta välja andnud GmbH õiguslikus vormis tegutsev äriühing üks mitmest kontrolliasutusest, kelle Austria ametiasutused on määranud seda ülesannet täitma. Seda äriühingut, samuti nagu teisi äriühinguid ei ole varem komisjoni veebilehel avaldatud komisjoni nimekirjas märgitud Austria määratud kontrolliasutusena.

32. Menetluse selles etapis peab Korkein hallinto-oikeus (Soome kõrgeim halduskohus) põhjendatumaks tõlgendust, mille kohaselt peavad liikmesriigid tunnustama tõendit tulirelva laskekõlbmatuks muutmise kohta, mille andis välja teise liikmesriigi määratud kontrolliasutus, ainult siis, kui kontrolliasutus on kantud komisjoni

nimekirja. Korkein hallinto-oikeus (Soome kõrgeim halduskohus) on seisukohal, et on kõrvale kaldunud tegevusmuutritest, mis väljenduvad muul juhul liidu õigusaktides eespool täpsemalt selgitatud viisil ning et vastastikuse tunnustamise seisukohast oleks problemaatiline olukord, kus määratud kontrolliasutust ei saaks üheselt tuvastada laskekõlbmatuks muutmise määruses nimetatud komisjoni nimekirja alusel.

Eelotsuse küsimused

33. Korkein hallinto-oikeus (Soome kõrgeim halduskohus) otsustas peatada menetluse ning esitada Euroopa Kohtule vastavalt ELTL artiklile 267 järgmise eelotsuseküsimuse:

1. Kas siis, kui tegemist on laskekõlbmatuks muudetud tulirelvade edasitoimetamisega liidu sees ja võttes arvesse nõukogu 18. juuni 1991. aasta direktiivi 91/477/EMÜ relvade omandamise ja valduse kontrolli kohta Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2008. aasta direktiiviga 2008/51/EÜ muudetud sõnastuses, samuti komisjoni 15. detsembri 2015. aasta komisjoni rakendusmäärust (EL) 2015/2403, millega kehtestatakse tulirelvade laskekõlbmatuks muutmise norme ja meetodeid käsitlevad ühised suunised, et tagada laskekõlbmatuks muudetud tulirelvade jäädav kasutuskõlbmatkus, eelkõige selle määruse artikli 3 lõikes 1 sätestatud:

a) võib liikmesriigi ametiasutuse määratud kontrolliasutust, kes andis välja tõendi tulirelva laskekõlbmatuks muutmise kohta, käsitleda asutusena relvadirektiivi ja laskekõlbmatuks muutmise määruse artiklite 3 ja 7 tähenduses, isegi kui teda ei ole kantud vastavalt artikli 3 lõikele 3 komisjoni avaldatavasse nimekirja, kui nimetatud liikmesriigi eri ametiasutused on relvade edasitoimetajale teatanud, et tõendi välja andnud GmbH vormis tegutsev kontrolliasutus on määruse kohaselt selleks volitatud ja

b) võib relvade laskekõlbmatuks muutmise küsimuses liikmesriigi määratud kontrolliasutuse kohta esitada määruse artikli 3 lõike 3 tähenduses komisjoni veebisaidil avaldatud nimekirja kande [lk 11] asemel ka muult liikmesriigi ametiasutuselt saadud tõendi, nii et sellise kontrolliasutuse välja antud tõend tulirelva laskekõlbmatuks muutmise kohta vastab määruses sätestatud nõuetele sel määral, et liikmesriik peab tunnustama teises liikmesriigis välja antud tõendit tulirelva laskekõlbmatuks muutmise kohta vastavalt artikli 7 lõikele 2?

[...]

[...] [lk 12]

[...]

TÖÖDOKUMENT